

L'ESPURNA

Llegiu cada dia
"Precaucions contra
els atacs aeris"

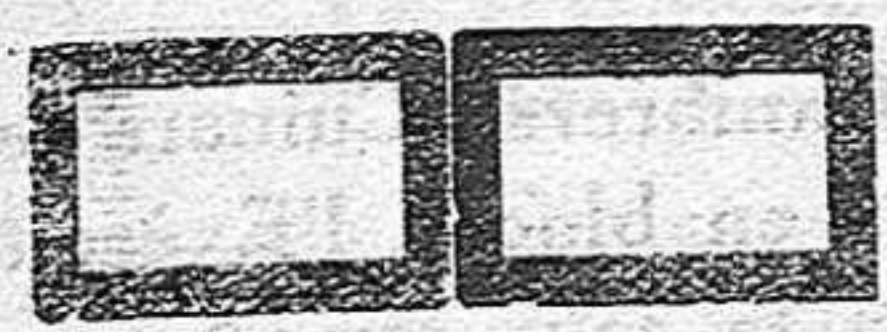
Segona Epoca. Any I. Núm. 12

Girona, disabte, 28 de novembre de 1936

DIARI DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

L'Esquerra, en trenta mesos d'actuació municipal, no

canvià ni una cadira de lloc.

La Revolució, en quinze dies, ha municipalitzat la vivenda, ha netejat la burocràcia i ha abolit tota mena de prebendes.

GUIO

Passen les columnes internacionals

Han passat per la nostra Ciutat, camí de Barcelona, les columnes internacionals. A l'estació sols han restat breus instants. Els convenients, però, per freturar els nostres cors d'intima emoció i noble reconeixement. Són els foreats paladins de la Llibertat que amb la bandera fraterna de l'ajut sincer, de l'ajut desinteressat arriben a la nostra terra ultratjada, per ésser uns més en la cruenta lluita que lluitem a la canalla feixista, i vessar llur sang, morint, si és precís, per la causa justa del proletariat hispà.

Amb els cors bategant de passió, s'han llençat a la gesta heroica de l'allistament voluntari, i travessant les fronteres amb el fusell a la mà, crispats llurs dits per la ràbia, abandonen la terra que els ha vist néixer, la llar preuada, dels amors i les dolces recordances, i es dirigeixen a les nostres trinxeres, als nostres camps de lluita, per matar i morir.

Heu estat breus instants i el vostre record, però, ha quedat gravat com segell de foc al nostra cor. No podrem ja mai oblidar-vos. Us hem vist passar amb els punys enlaire cridant a ple pulmó els únics mots que en allistar-vos sabíeu i per als quals us heu llençat a la gesta del sacrifici. ¡No passaran!... No passaran! Passarem diem nosaltres. Ara més que mai. El vostre entusiasme, el vostre braó, ens dona més ànims, si cap, per la lluita.

A l'estació, us esperaven bells estots de companyes que, com ramell de roses vives, us ofrendaren llurs llavis per al bes de comiat. No era aquest els bes lasciu, sensual, era el bes maternal, de germanor. Del bes atorgat amb llàgimes als ulls i pena fonda en el cor. urll fonda en el cor. Guardeu-lo en la memòria, que ell signa el símbol que us porti a la victòria, que és la nostra. Si alguna vegada defalliu penseu amb ell. Penseu que una proletària gironina en besar-vos lliurava l'ofrenda més pura, a la causa de la Llibertat.

WLADI.

En finir aquesta setmana i fer el balanç de la tasca desentrotllada pel nostre Consell Municipal, el proletariat gironí, l'autèntic no pas l'emboscat, sentirà sens dubte la més íntima i profunda satisfacció pel nervi de vida, pel nou tarannà injectat a la nostra capital.

Ben bé hora que a «Casa Ciutat» obrissin tots els finestral de bat a bat per tal de fer-ne la Casa del Poble, la genuïna llar de la classe treballadora.

Una veritat indiscutible. Del podrimener capitalista, Girona n'havia tastat totes les solucions polítiques hagudes i per haver.

Pel nostre Consistori desfilaren tots els capgrossos de l'arcaica gama burgesa i petit burgesa: des del «pupí marioneta», desvergonyit i fatxendós, fins el demagog empedernit, passant per tota la coloraina del mosaic capitalista.

A l'adveniment de la República, un equip de menjacapellans històrics conqueria el govern de la ciutat.

El poble, enlluernat per l'oratoria de flamarada esquerrista, n'esperava una bona feina.

Dos anys i mig després, el mateix equip que abans havia fet la seva entrada triomfal a tocs de timbals i de tenora, repassava les portalades de la Plaça del Vi, amb la cua entre les cames.

La petita burgesia, seguint el ritme de classe, havia esgotat tots els coets de la demagogia. S'acomiadava del Consistori deixant-lo tal i com el trobà. Impotència, incapacitat a cabassos.

Trenta mesos esmerçats en discursos, en tòpics, en sessions de quaranta hores. No havien fet res, absolutament res. Ni depuració burocràtica, ni ensenyament laic, ni millores urbanes, ni una sola temptativa de retribució tributària.

Però el més terrible és que ho havien promès i compromès tot!—Aquella foguera s'esvai com una nuvolada d'estiu.

El poble decebut els desnonava mentre els lligaires aprofitant l'experiència fracassada feren el seu agost i assaltaven les regidories.

El nostre partit, convençut de la fi llastimosa de l'abrandament esquerrista, proclamà als quatre vents, durant cinc anys, la derrota ineludible de la democràcia republicana.

Ha estat necessari i suficient que les organitzacions obreres ocupessin el govern de la ciutat per realitzar en quinze dies la tasca que els nostres «jacobins» petits burgesos no feren en trenta mesos.

Ací tenim, per botó de mostra, aquests tres projectes dels Consellers del P.O.U.M., aprovats per la Comissió Permanent:

Municipalització de la vivenda, depuració burocràtica i revisió dels havers passius. Compreneu, avui, treballadors de Girona, per què el Bloc Obrer i Camperol s'enfrontava amb els homes de l'Esquerra?

Carnet de viatge

Tren expés del matí procedent de Port-Bou. Poca gent i molts de tombats dormen. Em fico en un departament ocupat per dues dones. Després de correspondre a la meua salutació, em pregunten de seguida per "la guerra espanyola". Poca cosa les puc contestar, sobre tot ans de saber qui són aquelles dones.

Entaulada conversa, puc establir que es tracta de dues valencianes que viuen des de fa anys a un poblet dels voltants de Béziers. Preguntades per mi sobre el que diuen els francesos, de la nostra guerra, contesten: ells voldrien que guanyessin els "nacionals" perquè si triomfessin els del "governament" els treballadors francesos seguirien l'exemple i els "Sous" que tenen no els valdrien per a res.

A remarcar que aquests francesos als quals es refereixen les meves companyes de viatge, són tots propietaris de grans extensions de vinyes i horts. Ací radica el meu interès per

la conversa, això és: que mentre els propietaris d'un poblet veuen prou clar el verdader carre de la nostra revolució, els governants de la República francesa, amb el cap socialista al front, creu convenient el pacte de "no intervenció".

***

Tren que surt a les 12'15 de Barcelona. Força ple i, al meu departament, dues dones de Moncada, segons puc deduir de llur conversa.

Fins a arribar a dita població no parlen d'altra cosa que de les dificultats que tenen per a proveir-se d'alguns articles i dels que segons elles en tenen la culpa.

En llur crítica (i aquí és el meu interès per aquesta nota) en surten molt mal parats alguns companys carrilaires, tant els del Nord com els de M. S. A. que segons elles, aprofiten la facilitat de viatjar de franc, ells i llurs familiars, per fer un negoci més lucratiu que els sous que percebeixen de les companyies.

J. BONANY

Cançó del Torner

Torneja, torneja,
torneja, torner,
fes bales que passin
les malles del Feix.

TREBALL. — Aquest és el símbol de la reraguarda. Treball per al front sense descans, sense respir. No hi ha res el nombre d'hores. Les que calguin. No escolteu la veu dels rondinaires. Si el treball és dignificació, avui és gesta de fraternitat, de germanor, que aquest moment històric del proletariat hispà, sigui exemple de llurs generacions venideres. No defalliu ni un instant.

Treballau i vencerem.

Voluntaris a la Caserna "Lenin,"

Tots els companys i antifeixistes que desitgin allistar-se com a voluntaris, han de dirigir-se amb tota urgència a la Caserna "Lenin," carrer de Tarragona.

Llegiu i propagueu
L'ESPURNA.

El Comisario político de la 1.ª División del Ejército Popular de Cataluña compañero Raimundo Morales pronunció ayer la siguiente alocución:

CAMARADAS:

En nombre de la 1.ª División del Ejército Popular de Cataluña, organizado por la Generalidad para defender las libertades de esta tierra catalana y de los demás pueblos de Iberia, así como los postulados revolucionarios del Proletariado, me dirijo a los trabajadores de Gerona y a todos los hombres libres y conscientes que como tales vibran en estas horas de dolor, sintiendo la más exaltada indignación ante la brutalidad incalificable del fascismo nacional e internacional que han provocado la guerra más despiadada e inhumana que registra la historia.

Y al dirigirme a ellos les pregunto: ¿Cómo es que no os habéis alistado ya? ¿Cómo es que ante los llamamientos apremiantes de las organizaciones obreras y de los partidos antifascistas no estáis al frente empujando el fusil como miles y miles de hermanos nuestros de clase? ¿Por qué ante el dramatismo de la hora presente, en la que se está dilucidando para el Proletariado mundial el ser o no ser, el conseguir todas las reivindicaciones que tantos sacrificios han costado o quedar atenazados, encadenados durante años y años en la más vil de las esclavitudes, cómo es que no os despegáis de vuestros intereses particularistas, de vuestros lazos familiares y levantando el puño, henchido el corazón de entusiasmo, llenos de ilusión en la victoria, seguros en la plenitud de vuestra fuerza, de vuestra masculini-

dad, de que vuestra aportación personal decidirá el triunfo, cómo es que no os habéis marchado al frente?

Los trabajadores de Gerona están demostrando en tierras aragonesas y en tierras castellanas de lo que son capaces, luchando con enorme espíritu de sacrificio y con heroísmo, siendo muchos los que ya han dado el tributo de su sangre y de su vida. Además son ya numerosos los que se han inscrito en la primera División del Ejército Popular de Cataluña. Sin embargo, quedan todavía millares de hombres jóvenes que no se deciden a alistarse y yo precisamente a estos les digo como Comisario Político de la 1.ª División: Camaradas: Si os dais cuenta de lo que significa y es el fascismo, si conocéis la vida infernal de los trabajadores italianos, alemanes y portugueses, bajo el yugo fascista. Si deseáis un mundo mejor. Si queréis que los hombres tengan subvenidas plenamente sus necesidades y por ello puedan vivir una vida más amplia. Si anhelaís que el pleno de la historia sea superado al crearse una nueva civilización en la que el hombre pueda desarrollar cuanto de noble, de elevado, de espiritual, de plenamente humano hay en él: venid a luchar con nosotros contra el fascismo y alistaos en la 1.ª División del Ejército Popular de Cataluña. Así cumpliréis con vuestro deber y en estos momentos vuestro deber es el saber sufrir el dolor en el sacrificio por las ideas y por la Humanidad.

SA LUD

El nou règim de les Cantines Escolars

La transformació social que s'està realitzant, la gran revolució que el proletariat espanyol porta a terme, fa necessària l'estructuració d'una nova vida.

Aquesta vida que neix, no ha de tenir per base els fonaments gastats, unes bases d'antic règim capitalista, sino uns pilars fermes i segurs capaços per a resistir tots els combats i les tempestes que sobre ells es cerneixin, i que apartin del seu sí tot el que faci tuf de cosa morta.

Amb aquest propòsit i amb el desig de canviar de socarrel tot el que pugui recordar-nos un passat d'opressió i de misèria, aquesta Conselleria ha fet un estudi profund sobre les Cantines escolars i presentar-se a aquest Consell Municipal les modificacions que creu han de realitzar-se en l'estructuració de les mateixes.

Dos eren les Cantines escolars que hi havia a Girona. Aquestes Cantines, estaven sota la protecció d'un Patronat que obrava d'una manera gairebé autònoma. Aquest Patronat estava format, atenent-se a la *Gaceta* del 6 de Setembre de 1935, per un representant de l'Ajuntament; un mestre i una mestressa; un metge municipal; una mestressa Directora i un pare i mare de dos nens cantiners.

Actualment, emperò, davant les nombroses sollicituds i vetllant per al benestar dels infants, es fa necessari la creació de noves cantines. La importància que aquestes tenen a l'escola i el mitjà d'educació que representen fa que siguin uns dels punts principals de la nova educació.

Atenent-se a això el sota signant proposa:

I. — La necessitat de que les Cantines depenguin única i exclusivament de l'Ajuntament.

II. — Substituir el Tribunal de Cantines per una Junta formada per un delegat procedent de cada una de les organitzacions següents: C. N. T., U. G. T. i Administrador designat pel Conseller.

Els delegats de les dos organitzacions primeres — que seran mestres — tindran cura de la bona marxa de les Cantines, realitzant un treball d'inspecció i de control.

L'altre delegat tindrà sota el seu càrrec l'administració de les Cantines, procurant diàriament que no hi manquin els

queviures necessaris per a l'alimentació dels infants.

III. — El contacte diari dels nens i davant el perill que les enfermetats infantils representen en cossos dèbils i mal alimentats fa imprescindible la col·laboració d'un Inspector-Metge-escolar, el qual realitzarà quinzenal o mensualment una visita d'inspecció a totes les Cantines i que formarà part de l'esmentada Junta junt amb dos pares de nens o nenes dels que assisteixin a les Cantines i que sàpiguen llegir i escriure.

IV. — Els Directors dels grups on funcionin les Cantines, inspeccionaran diàriament la ració destinada als infants, quedant sota la seva responsabilitat la bona marxa de les mateixes.

V. — Els mestres dels grups on funcionin les Cantines s'organitzaran de manera que durant els menjars, els nens quedin sota la cura de dos mestres. Poden tornar-se setmanalment quedant-se a menjar amb els cantoners.

Aquesta més íntima relació dels mestres i els infants pot ésser aprofitada per aquells per a incrementar el nivell cultural dels alumnes.

Es fa necessària la creació de dos Cantines més.

El Conseller de Cultura.—A. Adroher.

Parlen els nostres pioners

Company pioner: T'escric aquesta carta amb motiu de comunicar-te que facis tu com a bon pioner, que els teus companys s'allistin i així seràs un bon comunista.

La venjança serà fatal, quants homes hem perdut en aquesta guerra? fes-te aquesta pregunta i què respones? diuen molts homes valents.

Company no deixis passar el feixisme criminal.

Tingues present el que portava L'ESPURNA, l'extraordinari «Vencer o morir. Lluitar fins a morir».

¡Viva P.O.U.M. i J.C.I.!

¡Viva els joves pioners del P.O.U.M.!

JOSEP CLASCÀ

13 anys.

Parlen les nostres pioneres

Companyes de Catalunya, s'està formant la secció de Pioneres del P. O. U. M. Amb molt d'entusiasme, allisteu-vos-hi.

Perquè el dia de demà sigui una dones instruídes. Allistar-vos si us plau.

¡Visca la secció de Pioneres!

¡Mori el feixisme!

La Pionera,

PURSELL

P.O.U.M.

J.C.I.

Flassà

Mítting, diumenge a les tres tarda.

Parlaran:

Joan Beltran
Lluís Corominas
Miquel Gayolà

La Bisbal

Mítting, dimecres a les nou nit.

Parlaran:

Pallac
Corominas
Martí

Cervià de Ter

Mítting, diumenge, a les 4 de la tarda.

Oradors:

Joan Ferrer Carbonell.
Lluís Corominas Pujol.
Pius Guiral.

Mollet de Ter

Mítting, dissabte al vespre.

Oradors:

Josep Colobran
Lluís Corominas Pujol,
Pius Guiral,

Camallera

Mítting, diumenge, a les 9 de la nit.

Oradors:

Joan Ferrer Carbonell.
Lluís Corominas Pujol.
Pius Guiral.

Els patrocinats de l'Esquerra

L'antic Comissari d'Ordre Públic de Barcelona era un «viva!»

En les nostres notícies de Barcelona aquests darrers dies, donarem alguna nota referent a la dimissió d'Andreu Rebortés, comissari d'Ordre Públic. La veritat però és aquesta: «No fou dimissió, fou destitució!!» i fulminant.

Si companys! l'element que Esquerra Catalana féu ingressar com a cap d'Ordre Públic de la veïna ciutat era un «viva!» un veritable «barra». Un home sense escrúpols, que, per ell, fer desaparèixer un company, era feina de pocs moments. Havia arribat àdhuc, a volguer eliminar a la seva marastra. La repressió feixista que portava a cap, solament eren actes de venjança personal.

Home sàdic, fins a l'últim grau, s'havia fet la il·lusió de què assoliria la companya d'un seu agent i no trobà altra solució que eliminar-lo. D'aquesta manera, creia ell, arribaria a tenir, per la força sempre, certes intimitats amb dita companya.

S'ha pogut comprovar que havia ordenat l'assassinat de Joan Solanes, secretari del company Eroles, l'eliminació del cap de la Secció de Passaports, d'Aureli Fernández, cap de Seguretat interior i de molts altres que molestaven les seves maquinacions i impedien la seva marxa ascendent pel camí de l'engany i de la traïció.

Això és traïció, res més que traïció el que volia fer a Catalunya, a la nostra causa aquest lladre d'honres i cínic Reverter.

Els seus actes guarden certa relació amb altres que travessant el nostre país, passen a l'estranger, lloc on pensava acabar la carrera de grandees aquest «esquerrista».

Això doncs són els elements «patrocinats» per l'Esquerra Catalana, i que regint els nostres destins, ens fan caure la cara de vergonya als ulls dels nostres germans proletaris.

Per ells no hi ha d'haver pietat, hem d'eliminar-los com s'elimina la serp verinosa del feixisme, doncs no representen res més que feixistes.

MAURY

NOTA

PER A LES SECCIONS DELS P. O. U. M.

Preguem a les nostres seccions del P. O. U. M. a les Comarques Gironines que nomenin un corresponsal per tal de trametre'ns setmanalment una ressenya concreta, curta i exacta dels problemes vius que les necessitats de cada poble plantegen i que la Revolució ha de resoldre.

NOTICIARI

Contra les notícies falses

Aquest migdia el comissari de la Generalitat de Catalunya a Girona, ciutadà Jordi Frigola, en rebre els periodistes els ha manifestat part d'un diari local «Front» s'havia donat una notícia en extrem tendenciosa i mancada en absolut de fonament, de què el ciutadà Casanoves, president del Parlament català, havia estat trobat assassinat.

La notícia en qüestió, anava recollida a títol de rumor, però per aquest motiu no s'havia de publicar. No estem — en condicions — ha dit — de donar crèdit als rumors, doncs és fer tasca derrotista.

Ja sabem què son els derrotistes, doncs, ull! amb aquestes notícies.

El Sindicat de Cambrers i Cuiners de Girona ingressa en bloc a l'Exèrcit Popular i deixa la seva feina per a les dones

El Secretariat general de la Conselleria de Defensa ha rebut el següent telegrama:

El Sindicat de Cambrers i Cuiners de Girona ha acordat allistar-se en bloc a la Primera Divisió de l'Exèrcit Popular de Catalunya. Les places vacants seran ocupades per dones.

Convindria que es comunicés a la Premsa per a exemple dels treballadors de les professions similars.

Socors Roig Internacional

Secció Catalana. — Comitè local de Girona

La caravana de Girona a Madrid. — Definitivament la caravana de quatre camions de queviures i robes que organitza el S.R.I. de la nostra ciutat, destinada als fronts de Madrid, sortirà a primera hora del dijous vinent. Per tant, tots els que han anunciat la tramesa de materials per aquesta expedició, han d'enviar-los el més tard per tot dimecres. La recepció dels mateixos és farà al local social del S.R.I., Rambla de la Llibertat 14, damunt de l'Expres Bar.

Gràcies a tots. — En la reunió celebrada ahir pel Comitè Local del S.R.I., s'acordà donar les més expresives gràcies a tots quants col·laboraren a la funció celebrada dijous passat al Teatre Municipal, quals beneficis han estat de gran utilitat per a l'adquisició de queviures pels nostres germans que estan lluitant als fronts de Madrid.

Un gest elogiable. — Es de remarcar el gest del Sindicat Agrícola de Lloret de Mar, el qual d'una manera espontània ha ofert tot el material en verdures i altres queviures que caben en un camió dels destinats a Madrid. Moltes gràcies. Es d'esperar que en la pròxima caravana que organitzarà el S.R.I. aquest gest serà imitat per altres localitats.

C. N. T.

A. I. T.

Comité Económico de Espectáculos Públicos

El Comité Económico de Espectáculos Públicos ha entregado al ciudadano Alcalde de Girona, 700 pesetas on concepto de donativo.

Dicha cantidad procede del alquiler del salón Coliseo Imperial.

Si no se ha hecho lo mismo con el alquiler de los otros dos locales, es debido a que el Comité Económico de Espectáculos Públicos ha tenido que atender deudas pendientes que dejaron las Empresas a obreros o entidades controladas por los trabajadores.

COMITÉ ECONÓMICO DE ESPECTÁCULOS PÚBLICOS

TEATRO MUNICIPAL. — Gerona

Reaparició de la grandiosa Companyia de drama i comedias de MARIA CUEVAS
Avui, dia 28, a les 10 de la nit

MORENA CLARA

Diumenge, dia 29, a les 10 de la tarda.

EL SOMBRERO DE COPA

Nit, a les 10

DOÑA DIABLA

Valdupo i Monte de Parra al nostre poder

La U. R. S. S. col·locarà la bandera del comunisme per tot el món

Discurs d'Alvarez del Vayo a la Societat de les Nacions

En els cercles militars francesos és molt comentada l'actuació brillant de les nostres forces

BARCELONA

Ha estat acceptada la dimissió del company García Oliver

Barcelona. — El company García Oliver que venia despenyant el càrrec a la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya, amb motiu d'ésser ara Ministre del Govern d'Espanya, ha presentat la seva dimissió, que ha estat acceptada.

Fèlix Roig Conseller d'Agricultura també la presenta

Barcelona. — Així mateix el conseller d'Agricultura de la Generalitat senyor Fèlix Roig ha presentat la seva dimissió que també ha estat acceptada.

Visites al President de Catalunya

Barcelona. — Aquest matí han estat a la Secretaria de la Presidència per tal d'interessar-se per la salut del president Companys, bon nombre de destacades figures d'alt relleu polític, entre els quals hem pogut veure als ciutadans Irujo, ministre; Irla, sots-secretari de Cultura, Marsal Ibars, Josep M.ª Sucre, conseller Comoreira, Aguader, Grau Jassanas, Serra i Moret i coronel Herrando.

També s'han rebut bon nombre de cartes i telegrams.

L'estat de Companys

Barcelona. — Joan Piquet, secretari del senyor Companys ha manifestat als periodistes que el president segueix millorant de la malaltia, però encara ha de fer llit.

Madrid

El cercle de Madrid, fracassa!

Madrid. — Per fi hem tingut una nit tranquilla de veritat. Pot dir-se que no s'ha sentit un tret. Es manté el temps plujós.

Avui, l'enemic ha pressionat també per la part alta de la Moncloa; però els seus intents han quedat liquidats davant la forta pressió dels nostres; davant aquesta resistència ja sobrerament coneguda. És combat en la consolidació de les posicions, i l'enemic no ha avançat una sola passa en aquesta última jornada sobre allò que ells anomenen amb pomposa fanfarroneria "el cercle de Madrid". I aquesta conducta dels combatents que amb el seu sacrifici impedeixen que l'enemic avanci, fa que el sector de Madrid es mantingui avui en aquestes circumstàncies.

Les operacions que des de fa temps es porten a cap en silenci pel sector del Teix poden posar de relleu que les operacions de Madrid milloren notablement.

Ahir ja fèiem notar en la nostra crònica que l'enemic fou atacat per sorpresa i la derrota que sofrí fou de proporcions majúscules. Mentre les nostres forces de terra amenaçaven amb arribar fins a les posicions enemigues la nostra aviació, combinada amb les peces d'artilleria de la República, va destruir gran part del material d'aviació que l'enemic havia acumulat a l'aeròdrom de Talavera, base des de fa temps d'aquest poderós element de combat.

Ahir mateix s'evità que gran nombre d'aparells que pretenien portar a terme un crueltíssim bombardeig de Madrid ho realitzessin, potser per complir la prometença que en una proclama havien fet els rebels que si Madrid no es rendia abans de la mitja nit, cremaria pels quatre costats a les sis del matí.

De tots aquests esforços es desprén que els qui financen i ajuden aquesta empresa des de l'estranger tenen pressa per a liquidar-la. Es necessari prendre Madrid costi el que costi per tal que aquestes nacions puguin justificar el seu ajut, la qual cosa no serà molt fàcil, ja que els generals no han acomplert la paraula donada de prendre la capital d'Espanya.

La batalla per Talavera

Madrid. — Com a ampliació a l'atac de que les forces lleials han fet objecte Talavera del Tajo, podem dir que el desconcert que produí a l'enemic fou ben visible.

Els primers trets de l'artilleria lleial caigueren sobre l'aeròdrom de Talavera i destruïren un trimotor "Junker" i un caça. També fou destruït un pont sobre el riu. Immediatament la infanteria començà l'avanç. Es féu aquest de tal forma, que l'enemic es veié obligat a volar un altre pont sobre el riu.

A l'altra riba començà l'enemic resistint-se, però es veié obligat a desistir davant el nòdrit foc de les forces lleials.

Els rebels, en fugir, abandonaren, i caigué a poder nostre, material de guerra i nombrosos caps de bestiar. També sofriren baixes en gran quantitat.

Les forces lleials, a dos quarts d'onze del matí estaven a menys d'un quilòmetre de la ciutat.

A migdia, aparegueren dotze trimotors facciosos i 21 "caces", els quals bombardejaren les nostres tropes i metrallaren les nostres línies; però no aconseguiren ni el més lleu dany. L'arribada de la nit impedí l'ocupació de Talavera. Mitja ciutat estava cremant.

Dotze tancs inutilitzats

Madrid. — En quatre dies s'han inutilitzat a l'enemic dotze tancs al sector del Centre. Alguns d'ells foren recollits per les nostres forces.

En un sol dia en caigueren cinc dels catorze tancs que l'enemic mobilitzà per a crebantar la resistència dels nostres combatents.

Les forces que més dany han causat a aquestes màquines han estat les que comanda el tinent coronel Ortega, de les quals sobresurt Josep Vilaró, que "caça" tancs amb la seva metralladora.

La resistència i la moral, tan admirablement demostrades en els voltants de Madrid, han de convertir-se en torrentada furiosa que allunyi l'enemic uns quants quilòmetres.

No volem pas dir que ataquin pel seu compte. El comandament sabrà allò que convé fer en aquest sentit. I els milicians han de sotmetre's a les seves ordres. Però han de comprendre que solament defensant-lo no es salva Madrid. Es pot impedir que els traïdors entrin. De la decisió depèn, naturalment comptant amb altres circumstàncies, que la capital d'Espanya es vegi alliberada de les hosts salvatges que té tan a prop".

SECTOR CENTRE. — El dia d'avui ha transcorregut amb relativa calma. Les bandes faccioses, que no han donat senyals de vida, han estat immobilitzades, i han donat prova una vegada més de llur impotència davant l'empenya de les nostres braves milícies.

La nostra artilleria ha batut, al sector del Teix, les posicions enemigues, i ha impedit petites concentracions faccioses.

Als sectors de Somosierra i Guadarrama, lleugers tiroteigs de fusell i metralladores.

Al sector de Madrid, les nostres avançades han hostilitzat l'enemic, i han atacat les seves trinxeres amb foc de fusell. La nostra artilleria ha batut petites concentracions faccioses.

Als altres sectors, cap novetat digna de consignar-se.

Demanar peres a l'om!

Madrid (3 tarda). — Per mitjà del senyor Alvarez del Vayo ha estat fet un discurs a la Societat de Nacions per tal de demanar la seva intervenció en la lluita de classes que es porta a cap a Espanya.

La seva acusació ha recaigut sobre els dos estats feixistes Alemanya i Itàlia que reconeuent el govern facciós de Burgos han erigit a Franco en el seu cap. Una d'aquestes potències es prepara per a col·laborar amb els facciosos espanyols en el terreny naval, havent-ho fet ja per aire i terra.

Ha acabat Alvarez del Vayo dient que en interès de tots es posi en pràctica l'article 11 del pacte de Ginebra i que es prenguin les mesures convenients.

Pluges al Nord impossibiliten les operacions

Bilbao. — Al sector de Guipúzcoa les nostres forces es veuen impossibilitades d'avançar degut a les fortes pluges. No s'ha lluitat aquest matí i si solament hi han paqueigs.

Els pobles de Valdupo i Monte de Parra són nostres

Madrid (4 tarda). — Les darreres notícies rebudes d'Oviedo confirmen que les tropes lleials han entrat victorioses als pobles de Valdupo i Monte de Parra.

Hi ha hagut un fort atac a la Loma dels Pins. Les pèrdues de l'enemic han estat considerables.

Hem hagut d'abandonar un poble que teníem conquistat, doncs els facciosos han concentrat totes les seves forces en aquell lloc.

ESTRANGER

Reunió de la Cambra francesa

París (3 tarda). — Aquest matí s'ha reunit la Cambra francesa, amb assistència de tots els diputats del Front Popular. El president de la Cambra ha adreçat la paraula als presents, en sentit de condol per la mort de Sallengro. El senyor Blum ha agraït les paraules del president i ha demanat als presents que en senyal de dol s'aixequés la sessió, com així s'ha fet.

Botadura d'un nou destructor

Nantes. — Ha tingut lloc aquest matí la botadura del nou destructor "Bolta" que formarà part de l'esquadra francesa.

La lluita espanyola vista des de París

París (3 tarda). — En tots els cercles militars es comenta amb intensa emoció el cercle de Madrid que fa vint-i-dos dies ha començat. La tàctica alemanya de "cops d'efecte" em-

prada pels feixistes li donà resultat al principi, quan els lleials no tenien material en condicions per a defensar-se.

En aquests moments, però, la tàctica alemanya sembla que va a convertir-se en un desastre complet, doncs ja els Franco i ajudants es troben amb seriosos entrebancs.

Les nostres tropes disposen de bon material de guerra. A les escomeses dels feixistes han oposat el seu armament moderníssim i la gran moral que els anima que ajuden a fer regular amb energia als facciosos.

Aquests "cops d'efecte" alemanys els posen en seriosos disgustos i fracassen doncs deixen la reraguarda desamparada.

Els feixistes, doncs, van reculant estemoridits, davant la força militar i esperit de sacrifici dels lleials que els hi obliguen.

Fortíssim atac sobre Talavera del Teix

París. (3 tarda). — Ha causat també molt bon efecte en tots els cercles militars l'atac que ahir els milicians capitanejats pel general Uribarri dirigiren contra els rebels que es troben a Talavera del Teix.

Les tropes lleials atacaren amb braó i arribaren fins al camp d'aviació on hi havia diversos aparells carregats de bombes destinades a bombardejar la capital de la República.

Els rebels que no comptaven amb aquest atac fort dels governamentals hagueren de fer servir aquest carregament de bombes per tal de defensar-se de l'escomesa.

Aquest atac causà a l'enemic un gran nombre de baixes.

La U. R. S. S. no cedirà ni un pam de terreny

Moscú (4 tarda). — Notícies arribades d'aquesta capital donen compte que la URSS contestarà a les provocacions del Japó i no cedirà ni un sol pam de terreny.

Un obrer metallúrgic ha manifestat que els russos col·locaran la bandera del comunisme a tot el món.

Socors Roig Internacional

Secció Catalana. — Comitè Local de Girona	
Maria Dillet	5
Maties Inés	2'50
S. B.	25
Martí Panella	20
Joan Claret	1
Joan Boronat	5
Aurea Tirbau	5
Julià Pons	5
Soler	0'80
Josep Pararols	5
Eulàlia Sánchez Campoi	2
Palmira Durant	5
Manuel Rafart	25
Isidre Palahi	2
Lluís Bosch	10
Eduard Trueba	2
També s'han rebut 25 pessetes de Manuel Rafart, destinades als infants que s'han entregat a l'Associació Pro-Infància Obrera de la nostra ciutat.	
Moltes gràcies a tots. Dilluns publicarem les entregues de robes i queviures.	
ESPORTIVES	
FUTBOL	
Coresponent al "Campionat de Catalunya", demà diumenge a dos quarts de tres de la tarda, jugaran a l'Estadi municipal de Vista Alegre els primers equips del "Girona F. C." i "C. E. Sabadell" els quals alinearan els seus onzes de la següent manera:	
"Sabadell". — Florenza, Morral, Blanc, Gràcia, Font, Mota, Sospedra, Calvet, Clara, Buj i Esteve.	
"Girona". — Florenza (F.), Farró, Torrediflot, Trias, Gómez, Madern, Lluc, Trujillo, Bramón, Rancel i Parera.	
No juga Burillo per haver-se allistat en l'Exèrcit Popular de Catalunya.	

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CIUTADANS, 12. — TELÉ. 206
Preus de subscripció 2'50 pts. el mes.
Núm. solt 15 cèntims

L'ESPURNA

PORTANTVEU DEL P. O. U. M. A LES COMARQUES GIRONINES

Telèfons del P. O. U. M. :
Redacció de L'ESPURNA, 206
P. O. U. M. i J. C. I., 288
Club Esportiu Proletari. 561
Caserna Lenin: 122

Volem igualtat de tractament

Recordant els fets d'octubre

Després dels fets del 6 d'octubre de 1934, les circumstàncies ens obligaren a passar la frontera. El dia vint del mateix mes, doncs, arribarem al poble de Banyuls Sur Mer. Els zelosos guardians de l'ordre burgès són iguals a tots els països capitalistes. I així els gendarmes i carrabiners ens feren la vida impossible tot just arribats a França. Anàrem a Perpinyà, i sota el control rigorós de la «police» fórem obligats a menar una vida plena d'obstacles sempre vigilats pel servei secret.

França disfrutava llavors una pau política i social relativa, i nosaltres exilats, podiem ésser el virus. Ems n'havíem d'escollir de totes. Una senzilla reclamació diplomàtica del govern espanyol fou suficient. I un dia, formats, degudament custodiats per una doble filera de policies vàrem travessar els carrers de Perpinyà i talment com a viatgers a la Guyana, vàrem ésser conduïts a la estació. Amablement se ems treia per que els sagrats drets d'hospitalitat no permetian que visquessim tan aprop de la frontera.

Flandin, l'home més alt que dos metres respirà satisfet i els drets d'hospitalitat s'enfortiren.

El tren dels exilats arribà aprop de París. S'atura a una via morta d'Orleans a les cinc del matí i no fórem autoritzats a baixar fins a les onze. Cinc hores de fred intens i gana de menjar. Una delegació nostra discutí llargament amb una delegació del Prefecte i s'acordà que féssim estada a Orleans. Uns cotxes portaren els nostres migrats equipatges.

Entràrem a la ciutat en petits grups per no cridar la atenció de la gent de l'ordre i convenienentment acompanyats per sabres i bigotis. Ems portaren a un hotel abandonat on hi havia comòdament el fret que entrava per totes les obertures sense vidres. Al cap de quaranta vuit hores fórem declarats indesitjables. La burgesia que venera a Joana d'Arc s'horroritza d'hostatjar a «una gent que havia vingut sense que ningú els demanés» i que per postres «s'havia rebel·lat contra el govern». Dividits en grups de deu forem enviats a tots els departaments més llunyans del nord. La majoria passaren una veritable calvari. Nosaltres anarem a la bretanya i conduïts a un campament militar prop de Vannes per un senyor que ems prohibí sortir del encerclat de filferro espinós, prohibí parlar amb ningú del poc personal civil que hi vivia i molt menys amb una vintena de soldats que tenien cura del campament. I sobretot rigorosament «interdit» de llegir premsa d'«aquella». A les sis diana, a les vuit de la nit al llit i a les nou silenci i apagament de llums. Per anar a la capital que distava dotze quilòmetres ens calgué un permís especial i limitat a tres persones. Anarem a proveir-nos de roba i altres coses d'us personal però abans forem advertits: No cerceu contacte amb cap organització obrera, no entreu a cap armeria i a la nit heu d'estar de retorn. Durant els quaranta dies que invernarem al campament, la nostre correspondència fou intervinguda. Fórem després conduïts a Lorient i en el despatx del comissari un senyor de galtes vermelles i bigoti versallesc ems digué aproximadament: Feu el que vulgueu, sou lliures (?) però no cerqueu relació amb els comunistes. Ademés, no podeu treballar perquè França té molts parats.

Aquestes facècies duraren mesos i mesos. No cal descriure-les. Volem fer comparacions. Llavors governava Flandin, conservador, i ems aplicava el tracte rigorós d'una política. Avui governa Blum, socialista, i malgrat, Cerbère, Perpignan i tot el migdia francès està ple de exilats espanyols que han fugit de la justícia d'un poble. Què hi fan? Sabem que intervenen en la xarxa del espionatge internacional. Sabem que tenen contacte amb les quintes columnes i amb Franco.

Departament del Baix-Rhin (França)

Resum de la Instrucció Ministerial del 25 de novembre de l'any 1931

Recomanacions oficials a la població civil per protegir-se dels atacs aeris

Prepareu-vos, avui, per protegir-vos demà

Prepareu amb els veïns el vostre abrigo en un celler o soterrani.

Escolliu preferentment les voltes apoïades sobre parets ben groixudes. A manca d'abrigalls hermètics contra el gas, tapeu totes les obertures i espiralls.

Col·loqueu a cada entrada dos cobrellits a dos a tres metres de distància un de l'altre.

Conserveu, de reserva, dins unes capsas hermèticament tacades, cloru càlcic per empapar-ne els cobrellits. Tant si és o no il·luminat el soterrani, procureu disposar a tothora, de bombetes elèctriques de butxaca.

Que no us manqui mai un recipient d'aigua fresca.

Un aparell Vermorel

Una pala, un magall, i una destral,

Un martell i claus.

Desembarrasseu els graners de materials inflamables i recobriu les bigues de fusta amb una capa de ciment. Tingueu sempre a la vostra disposició sorra eixuta, un extintor, una galleda i un tonell ple d'aigua. Apreneu a manejar la careta, a posar-vos-la ràpidament, sobretot. Conserveu-la bé i feu que els serveis tècnics us la revisin anyalment. Feu-vos una capsa de llauna, que ajusti bé, per posar-hi, quan sigui convenient, els queviures per tal de lliurar-los de l'acció gerinosa dels gasos.

Fóra, també, de màxima prudència, disposar sempre d'aliments en conserva ben guardats en capsas metàl·liques. Així com organitzar una petita farmàcia portàtil (tires de cura, tintura de iode, agulles per injeccions, etc.) a base de paquets individuals de butxaca.

Volem que siguin declarats indesitjables. Volem que el nostre representant diplomàtic a París exigeixi que siguin internats. Volem que siguin portats a les fredes regions del nord. Volem que s'els porti a camps de concentració, que s'els faci picar pedra a raó de vintivuit francs diaris, que s'els porti als asils, a les fàbriques a bufar vidre a raó de trentacinc francs diaris. Volem com a mínim que siguin tractats com ho vàrem ésser nosaltres, ja que no volen tractar-los com a traïdors i criminals. Blum no pot ésser menys que Flandin. El Front Commun francès ha d'encaixar la experiència del Front Popular espanyol, i lluitar perquè el proletariat francès no caigui en el parany on nosaltres espanyols hem caigut.

MIQUEL GAYOLA.

EL TREBALL I L'ESCOLA

Una sèrie d'imponderables propis de la societat i mentalitat burgeses havien arribat a crear el prejudici que el treball, aquesta funció tan elevada en la vida humana, fos considerat com a un càstig i un jou insuportable. En la societat burgesa havia anat forjant-se la paradoxa revoltant que a mesura que s'accentuava la producció d'un individu, a mesura que es feia més penosa la seva tasca diària, a mesura que les seves forces físiques s'anaven esgotant en una labor duríssima, era tinguda en menys la seva consideració social.

La societat burgesa, en menysprear el món productor menyspreava de fet el treball.

De l'obrer manual o intel·lectual en vivia la societat burgesa; de les futeses i luxes que el món del treball posava a les seves mans, en feia un motiu de festa, de fauste i de joia. La seva mentalitat barroca i embotida no aconseguia veure que totes aquestes avantatges i comoditats eren producte d'un treball penós, dur, miserable, d'un món no gaire lluny del seu, que sofria en la mancança del més indispensable per a poder anar vivint. I, és clar, aquesta enorme injustícia, ajuntada

a moltíssimes d'altres, va fer possible, que es creés un clima enrareït, tèrbol a vegades, però clima a la fi sadollat d'un sentiment de santa rebellia que és el que a la llarga ha portat l'esclat fantàstic de les iras i anhels populars que ha llençat per a la borda tots els privilegis d'una vegada.

I ara ve l'escola popular, l'Escola Nova Unificada a realitzar una tasca de rectificació.

L'infant en la nova Escola Revolucionària en forjar-se per mitjà del treball lliurement escollit, d'un treball acceptat amb joia, no podrà, un cop ciutadà, avorir el treball, sentir per al treball la repugnància que una societat equivocada i hipòcrita havia aconseguit inculcar-li. L'Escola, té, per tant, una tasca importantíssima a complir: contrarestar aquesta morbosa concepció que del treball tenia la vella i falsa civilització. L'Escola nova té el deure d'efectuar aquesta revolució a l'Escola. L'Escola Nova Socialista farà que l'infant educat i enfortit mitjançant el treball, consideri aquest com l'arma noble i estimada que realitza la seva formació de ciutadà lliure i apte. Es tasca del mestre fer que el minyó estimi el treball.

Com?, Fent que el minyó treballi, però treballi en ocupacions lliurement escollides, ocupacions les quals es lliuri amb fruïció veritable perquè en aquesta ocupació ell hi veu una finalitat. I si bé el mestre creurà que aquesta finalitat llucada per l'infant, no té sentit per a l'adult, no per això deu violentar la inclinació del menut per a ocupar-lo en una feina imposada. És d'aquesta fàcil com aconseguirem que el ciutadà del demà estimi el treball, que vegi en el treball, un mitjà d'alliberació de l'home, de les forces cegues de la naturalesa. Si el minyó sent menyspreu per al treball, malament podrem lograr que senti amb vehemència els anhels de superació. La superació sols s'assoleix mitjançant el treball físic ja espiritual, i si l'infant odia el treball, la superació es fa inconquerible.

Ah! Quina responsabilitat la del mestre d'avui! A mesura que el nostre esguard s'extén per l'ample camp pedagògic, a mesura que la Revolució va posant a les nostres mans múltiples mitjants educatius, a mesura que les escoles van obrint llurs portes per a donar pas a una infància freturosa de cultura i treball, a mesura que la Revolució avança i l'escola s'encarrila, creix progressivament la responsabilitat del mestre. El mestre ha de sal-

var la Revolució. L'Escola Proletària, l'escola nova revolucionària, ha de conquistar la ciutadania de demà per afermar la Revolució. Si l'escola deixés de donar compliment al seu comès, importantíssim com mai, més en els moments actuals, l'escola i el mestre, el seu forjador, s'haurien fet creditors del menyspreu i l'escarni de tot un poble que, en moviment i guerra a mort contra el feixisme criminal preparadíssim, es bat heroïcament per alliberar-se, en les trinxeres fangoses, humides i fredes dels camps martiritzats d'Ibèria.

El lema de la revolució russa: *que s'enfonsi tot, però que se salvi la infància* és també el lema d'avui, el postulat indeclinable de la nostra Revolució...

L'inoblidable poble espanyol crida que li salvem els seus fills, que salvem aquests fills que ella tant adora perquè ells signifiquen la salvaguarda d'aquesta magnífica Revolució que tants de sacrificis li costa i que ell realitza joiosament perquè són la prometença d'un demà de justícia.

Mestres: amb desinterès màxim i amb alegria serena, llencem-nos fervorosament a fer-nos dignes de l'honor encàrrec que en aquests moments ens atorga el nostre estimat poble.

PLANELLA.